

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 538/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť T. L., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr 24/2012 z 22. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2013 doručená sťažnosť T. L., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. R.,

K., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr 24/2012 z 22. januára 2013 (ďalej len „najvyšší súd“ a „rozsudok najvyššieho súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Rozhodnutím Správy katastra B., č. C-37/2010 zo dňa 27. 09. 2010 správny orgán vyhovel námietke sťažovateľa podanej v zmysle § 7 ods. 3 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov proti výpisu z návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov v kat. úz. N. z dôvodu opravy a ponechania výšky spoluvlastníckeho podielu. Okrem toho však správa katastra rozhodla, že v katastri nehnuteľnosti vyznačí v obnovenom liste vlastníctva č. 940 v časti B-LV pri vlastníkovi: T. L., r. č..., bytom... K. poznámku, že hodnovernosť údajov o práve k nehnuteľnosti podľa D 391/02, Dnot 136/02 zo dňa 23.04.2004 je spochybnená zápisom v časti – B pozemkovo-knižnej vložky (PKV) č. 108 pod por. č. 27 – č. d. 2915/1925.

Proti uvedenému rozhodnutiu Správy katastra B. podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté rozhodnutím Katastrálneho úradu v B. (do ktorého postavenia neskôr vstúpila Správa katastra B.), č. Co 16/2010, zo dňa 20. 12. 2010 tak, že prvostupňové rozhodnutie bolo v celom rozsahu potvrdené.

Dôvodom pôvodne podanej námietky bolo zníženie výšky spoluvlastníckeho podielu sťažovateľa spracovateľom ROEP z pôvodného zdedeného podielu 30/384 pri parcelách UO č. 906/1 a 906/2 evidovaných Správou katastra B. na podiel 1/16 uvedeného vo výpise z návrhu registra. Podľa názoru sťažovateľa, tak ako bol prezentovaný v podanom odvolaní, vyhovením námietke pod podmienkou vyznačenia obmedzujúcej poznámky došlo k obmedzeniu vlastníckeho práva sťažovateľa.

Katastrálny úrad v B. odôvodnil zapísanie obmedzujúcej poznámky v zmysle § 39 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov závermi preskúmania podkladov v administratívnom spise a vyhodnotením listinných dôkazov, ktoré majú spočívať v tom, že šetrením spisu bolo zistené, že pri príprave dedičského spisu sp. zn. D 195/37 a následne zo strany verejného notára v B. pánom Dr. G. K. pri prejednávaní dedičského podielu došlo k prededeniu nesprávneho podielu a následne zo strany štátneho orgánu k nesprávnemu zápisu do pozemnoknižnej vložky kanceláriou pozemkovej knihy príslušného súdu.

Proti rozhodnutiu a postupu Katastrálneho úradu v B. podal sťažovateľ v súlade s § 247 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) žalobu. O podanej žalobe rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 18. 11. 2011, č. k. 24 S/18/2011-42 tak, že žalobu zamietol a náhradu trov konania sťažovateľovi nepriznal.

V rozsudku krajský súd poukázal na to, že v danom prípade žalovaný ako správny orgán rozhodol o námietke, ktorá de facto i de jure žalobou žalobcu napadnutá nebola, pretože námietke žalobcu bolo vyhovené. Súd prvého stupňa mal zároveň za to, že žalovaný formálne pochybil v prvostupňovom rozhodnutí, keď do výroku uviedol i oznam o vyznačení poznámky hodnovernosti v obnovenom liste vlastníctva. Prvostupňový súd zastáva názor, že táto okolnosť nemala byť predmetom výrokovej časti rozhodnutia, stačilo ju uviesť v odôvodnení. Okrem toho poukázal na to, že poznámky sami o sebe údajne nemajú vplyv na vznik, zmenu alebo zánik samotných práv k nehnuteľnostiam. Preto má ísť v časti týkajúcej sa predmetnej poznámky len o procesné rozhodnutie. Na tomto základe prvostupňový súd následne ustálil, že žalobca napadnutým rozhodnutím správneho orgánu nemohol byť ukrátený na svojich právach a samotné ohrozenie takýchto práv v budúcnosti podľa názoru súdu nezakladá ešte dôvod ani právo súdu preskúmať napadnuté rozhodnutie z hľadiska jeho zákonnosti, a preto žalobu sťažovateľa zamietol.

Proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici podal sťažovateľ dňa 12. 01. 2012 odvolanie, ktorým žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť alebo zrušiť a vrátiť vec súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ mal za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a taktiež, že jeho

rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru sťažovateľa vychádzala argumentácia prvostupňového súdu z nesprávnej aplikácie platných právnych predpisov na skutkový stav v predmetnom spore. Základom, z ktorého prvostupňový súd vychádzal je záver, že rozhodnutie o obmedzujúcej poznámke, tak ako o nej bolo rozhodnuté správnym orgánom, je len procesným rozhodnutím, ktoré samo o sebe adresátovi údajne nemôže spôsobiť ukrátenie na jeho právach tak ako to predpokladá § 247 ods. 1 OSP.

O podanom odvolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 22. 01. 2013, sp. zn. I Sžr/24/2012 tak, že potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd uviedol, že sa nestotožňuje s námietkou žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci, ako aj s námietkou nezákonnosti konania ROEP, keď v rámci jedného a toho istého rozhodnutia rozhodol správny orgán aj o zápise obmedzujúcej poznámky. Najvyšší súd sa taktiež stotožnil s argumentáciou krajského súdu, že rozhodnutie o zápis poznámky má procesný charakter. Napriek tomu však Najvyšší súd uviedol, že musí čiastočne súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že vykonanie poznámky má na neho, tzn. na jeho subjektívne práva negatívny dopad, a to tým, že obmedzuje jeho vlastnícke právo (vo význame zníženia rozsahu práva) voči tretím osobám (princíp erga omnes). Tento dopad však údajne nie je možné pričítať na ťarchu správnych orgánov konajúcich v procese ROEP. Podľa stanoviska Najvyššieho súdu je iba vecou sťažovateľa, ak sa domnieva, že mu svedčí ústavná ochrana zakotvená v čl. 20 ods. 1 ústavy v jeho prospech, aké právne prostriedky na obhajobu svojho práva využije.

Predmetný rozsudok Najvyššieho súdu bol sťažovateľovi doručený dňa 27. 02. 2013...»

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti poukázal na vzťahujúce sa zákonné ustanovenia a uviedol:

«Podľa § 38 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov poznámka vyjadruje skutočnosti, ktoré obmedzujú oprávnenie vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou, alebo informuje o nehnuteľnosti alebo o práve k nehnuteľnosti.

Podľa § 39 ods. 2 katastrálneho zákona správa katastra vyznačí v katastri poznámku aj o tom, že hodnovernosť údajov katastra o práve k nehnuteľnosti bola spochybnená.

Podľa § 29 ods. 1 vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) (ďalej len „vyhláška“) poznámka, ktorá obmedzuje vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou, je najmä poznámka zapísaná na základe uznesenia súdu o predbežnom opatrení, ktorým sa zakazuje nakladať s nehnuteľnosťou, upovedomenia o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti, rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania, rozhodnutia o zriadení daňového záložného práva, daňového exekučného príkazu, colného exekučného príkazu, uznesenia súdu o zaistení nehnuteľnosti, uznesenia súdu o zaistení majetku, ustanovenia § 39 ods. 2 zákona, návrhu pozemkového úradu, rozhodnutia o schválení projektu pozemkových úprav.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 248 písm. a) OSP súdy nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania...»

V podstatnej časti svojej sťažostnej argumentácie sťažovateľ uviedol:

«Je pravdou, že sťažovateľ v rámci odvolacieho konania v rámci správneho konania ako ani následne v rámci súdneho prieskumu napadnutých správnych rozhodnutí nenapádal výrok rozhodnutia Správy katastra B., ktorým táto podanej námietke sťažovateľa vyhovel. Problematickým aspektom tohto správneho rozhodnutia je jeho výrok, ktorým správa katastra určila, že po zápise schváleného ROEP do KN vyznačí v obnovenom liste vlastníctva č. 940 v časti B-LV pri vlastníkovi: T. L., r. č..., bytom... K. poznámku, že hodnovernosť údajov o práve k nehnuteľnosti podľa D 391/02, Dnot 136/02 zo dňa 23. 04. 2004 je spochybnená zápisom v časti – B pozemkovo-knižnej vložky (PKV) č. 108 pod por. č. 27 – č. d. 2915/1925.

Ako vyplýva z vyššie citovaných ustanovení katastrálneho zákona (§ 38 a § 39 ods. 2) a vyhlášky (§ 29 ods. 1), zápis poznámky tak ako bol uskutočnený úkonom správneho orgánu obmedzuje vlastníka nehnuteľností čo do možnosti s takouto nehnuteľnosťou nakladať, a to v reálnom čase (teda nielen v budúcnosti ako na to poukázal prvostupňový súd). Právo s vecou nakladať pritom tvorí jednu zo základných súčastí obsahu vlastníckeho práva tak ako je vyjadrený v ust. § 123 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a ako je chránený čl. 20 ústavy. Zápis poznámky teda nemôže byť len procesným rozhodnutím ako to tvrdí súd prvého stupňa a odvolací súd, keďže takéto rozhodnutie má d'alekosiahle účinky v hmotnoprávnom postavení vlastníka nehnuteľností, spočívajúce v nezanedbateľnom obmedzení jeho vlastníckeho práva, a teda zákonite ako integrálna súčasť výrokovej časti rozhodnutia je bez ďalšieho napadnuteľná podľa ust. § 247 OSP.

Súdy v rámci správneho súdnictva v podstate žalobu zamietli na tom základe, že práve takéto rozhodnutie o obmedzujúcej poznámke je len procesným rozhodnutím, a teda podľa § 248 písm. a) OSP nepodlieha prieskumnej právomoci súdov. Keďže ostávajúci výrok napadnutého rozhodnutia nebol napadnutý žalobou sťažovateľa, pretože sa ním v plnom rozsahu vyhovel jeho námietke, žalobu sťažovateľa zamietli.

Takáto argumentácia súdov je však nesprávna. Ako sťažovateľ uvádza vyššie, rozhodnutie o poznámke podľa § 39 ods. 2 katastrálneho zákona v spojení s § 38 katastrálneho zákona, má na postavenie sťažovateľa významné účinky, spočívajúce v nemožnosti realizácie vlastníckych práv sťažovateľa v plnom rozsahu, predovšetkým v obmedzení sťažovateľa čo do možnosti nakladať s nehnuteľnosťou.

Podľa nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 60/96 zo dňa 02. 12. 1997 (č. 22/97) „základné právo upravené v čl. 20 ods. 1 v prvej vete Ústavy Slovenskej republiky nie je iba formálnym právom, ale práve naopak, zaručuje možnosti reálneho výkonu vlastníckeho práva so všetkými jeho atribútmi.“ Teda nie je možné hovoriť o nezasahovaní do práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ak predmetný zásah v celosti vylúčil možnosť s predmetom vlastníckeho práva disponovať. Uvedený záver v konečnom dôsledku pripustil aj samotný Najvyšší súd SR v bode 41. rozsudku.

Je pravdou, že podľa § 248 písm. a) OSP súdy nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania,

avšak aj keby rozhodnutie o obmedzujúcej poznámke malo mať charakter procesného rozhodnutia, určite sa ním neupravuje vedenie konania. Naopak, zakladá sa ním stav právnej neistoty v právnom postavení subjektov práva, ktorého dôsledkom je aj ovplyvnenie ústavou garantovaných práv a slobôd.

Ak následne vezmeme do úvahy ustanovenie znenie druhej vety čl. 46 ods. 2 ústavy, podľa ktorého z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd, je podľa názoru sťažovateľa zrejmé, že súdy v rámci správneho súdnictva postupovali nesprávne, keď zo svojej rozhodovacej právomoci vylúčili rozhodnutie správy katastra o obmedzujúcej poznámke podľa katastrálneho zákona.

Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 138/03 z 15. októbra 2003 (č. 192/2003) „[a]k sa rozhodnutie správneho orgánu (bez ohľadu na jeho druh či formálne označenie) dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, jeho preskúmanie nesmie byť podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vylúčené z právomoci všeobecných súdov bez ohľadu na ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a iných zákonov.“

Obdobne nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 50/01 z 11. októbra 2001 (č. 38/01) uvádza, že „[z]ákladnému právu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky preto zodpovedá taký postup súdu, v rámci ktorého skúma nielen formálne znaky (povahu) rozhodnutia predloženého mu na súdne preskúmanie, ale taktiež aj či sa toto rozhodnutie svojím obsahom nedotýka niektorého zo základných práv alebo slobôd účastníka konania. Postup súdu, v ktorom zanedbal niektorý z týchto prvkov, zakladá porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

Ako uvádza D.,[s]lovo „rozhodnutie“ vo formulácii čl. 46 ods. 2 Ústavy SR nemožno vysvetľovať doslovne, aby sa ústavná ochrana vzťahovala iba na tie individuálne akty aplikácie práva orgánom verejnej správy, ktoré majú náležitosti rozhodnutia. Vo vzťahu k pojmu „rozhodnutie“ v Čl. 46 ods. 2 opodstatnený je extenzívny výklad. Čl. 46 ods. 2 sa nevzťahuje doslovne iba na rozhodnutia ale zahŕňa aj ďalšie formy správania, konania aj nečinnosti, ktorými orgán verejnej správy môže pôsobiť na právne postavenie fyzických osôb alebo právnických osôb.“ (Drgonec, J.: Ústava Slovenskej republiky. Komentár. 3. vydanie. Šamorín: Heuréka, 2012, s. 752). Teda aj pre prípad, že by výklad správnych súdov o tom, že rozhodnutie o obmedzujúcej poznámke je len procesným

postupom, ktoré v konečnom dôsledku nemá podobu rozhodnutia v pravom zmysle slova, je potrebné skúmať, či takýto „procesný postup“ môže pôsobiť na právne postavenie fyzických osôb alebo právnických osôb a predovšetkým, či nezasahuje do základných práv a slobôd tak ako to predpokladá čl. 46 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ má preto za to, že postupom správnych orgánov ako aj Krajského súdu v Banskej Bystrici a Najvyššieho súdu SR, boli porušené jeho základné práva garantované ústavou a Dohovorom, keďže došlo k odmietnutiu súdneho prieskumu rozhodnutia (či postupu) správneho orgánu, kedy tento rozhodol o zápise obmedzujúcej poznámky do katastra nehnuteľností.

Taktiež je potrebné zobrať do úvahy, že predmetom konania o námietkach proti ROEP, ktorého výsledkom bolo napadnuté rozhodnutie správneho orgánu, je len posúdenie správnosti resp. zákonnosti ROEP. Ak teda správne orgány v uvedenej veci postupovali tak, že v konaní o námietkach o ROEP podľa zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, rozhodli v rámci jedného a toho istého rozhodnutia aj o zápise obmedzujúcej poznámky, konali podľa názoru sťažovateľa ultra vires, prekračujúc hranice dané im pre ich procesný postup zákonom. Štátne orgány pritom môžu konať len v rozsahu, ktorý im zákon dovoľuje. V tomto prípade teda išlo o ničím neodôvodnenú iniciatívu správneho orgánu v nesúvisiacom konaní.

Súdy sa aj s touto námietkou vysporiadali tak, že keďže v tomto prípade nejde o rozhodnutie v pravom zmysle slova, ale len o procesné rozhodnutie či procesný postup správneho orgánu, nie je na škodu konania o námietkach proti ROEP podľa zákona č. 180/1995 Z. z. Uvedený záver je však s ohľadom na vyššie uvedené argumenty sťažovateľa neprijateľný.

Zároveň správny orgán nijako vo svojom rozhodnutí relevantne nepreukázal naplnenie predpokladov pre zápis obmedzujúcej poznámky. Podľa § 29 ods. 3 vyhlášky hodnovernosť údajov katastra podľa § 39 ods. 2 zákona je spochybnená, ak je v katastri zapísané duplicitné alebo viacnásobné vlastníctvo nehnuteľnosti.

Sťažovateľ sa stal vlastníkom nehnuteľností na základe riadnych dedičských rozhodnutí následne aprobovaných vo forme záznamu aj katastrom nehnuteľností. Pritom podľa § 36 katastrálneho zákona správa katastra posúdi, či je predložená verejná listina alebo iná listina bez chýb v písaní alebo počítaní a bez iných zrejmych nesprávností

a či obsahuje náležitosti podľa tohto zákona. Ak teda mala správa katastra za to, že niektoré z dedičských rozhodnutí v uvedenej veci je z akéhokoľvek dôvodu nesprávne mala na to poukázať a vyvodiť relevantné závery v čase konania o zázname takéhoto dedičského rozhodnutia. V tomto prípade sa tak nestalo a vlastnícke právo sťažovateľa bolo v katastri nehnuteľností riadne zapísané, a to nepochybne bez akejkoľvek duplicity či viacnásobnosti. Rozporný stav bol vo veci privodený až registrom obnovenej evidencie pozemkov, ktorý je pritom zostavovaný súkromnou obchodnou spoločnosťou, a ktorý sám o sebe nemôže privodiť subjektom práva zásah do ich základných práv a slobôd vo forme obmedzenia možnosti disponovať s predmetom vlastníckeho práva. Takýto zásah by bol dôvodný až na základe rozhodnutia súdu v konaní iniciovanom domnelým vlastníkom, ktorý by prípadnú duplicitu namietal a domáhal sa vydania nehnuteľnosti od sťažovateľa.

Podľa názoru sťažovateľa je neprípustné, aby bolo jeho vlastnícke právo obmedzené len na takomto základe. Účelom zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov je len zistiť dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe zostaviť a schváliť ROEP a nie riešiť sporné majetková práva dotknutých subjektov. Taktiež nemohlo byť úmyslom zákonodarcu v rámci procesu zostavovania a schvaľovania ROEP napravnovať skoršie pochybenia správnych orgánov na úseku katastra nehnuteľnosti a už vôbec nie spôsobom, ktorý podľa názoru súdov ani nie je ani preskúmateľný v rámci správneho súdnictva.

Za ústavne nekonformný postup správneho orgánu, ktorý nebol nijako reflektovaný v rozhodnutiach správnych súdov, je potrebné považovať aj postup kedy správny orgán opiera svoje rozhodnutia o ustanovenia Metodického návodu na spracovanie registra obnovenej evidencie pozemkov MN 74.20.73.47.00 Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky pred ustanoveniami zákona a neberúc do úvahy ústavou garantované práv a slobody dotknutých subjektov.

Podľa citovaného metodického návodu, konkrétne prílohy č. 7 bod 2, platí, „ [a]k listiny obsahujú chyby v písaní, počítaní alebo iné zrejme nesprávnosti (napríklad nesprávne číslo parcely alebo nesprávne vypočítaný, resp. prepočítaný spoluvlastnícky podiel, ktorý z majetku poručiteľa prešiel na dediča), do registra sa запиše správny údaj

zistený z iných dôkazov, najmä z dôkazov získaných prešetrovaním v obci (§ 6 ods. 1 zákona)“.

Nesprávna aplikácia metodického návodu spočíva v tom, že príslušné orgány verejnej moci pokladajú túto normu za dôležitú do takej miery, že jej interpretáciou a používaním dochádza k jej izolácii v právnom systéme a neberie sa tak zreteľ ani na ústavnoprávne aspekty vlastníckeho práva, zakotvené v ústave, ale opierajú sa len o medzeru v právnej úprave, ktorá je vyplňovaná podzákonným aktom, nenesúcim znaky relevantného prameňa práva.

Opravovaním spoluvlastníckych podielov vo verejných listinách na základe podzákonnej normy bez osobitného posudzovania konkrétneho prípadu dochádza k porušovaniu čl. 13 ods. 2 ústavy v spojení čl. 2 ods. 2 a čl. 1 ods. 1 ústavy. Základom tohto porušenia je nerešpektovanie čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „[š]tátny orgán môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Podľa čl. 13 ods. 2 ústavy „[m]edze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom“.

Aj v zmysle nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 23. februára 2006, PL. ÚS 11/04 (č. 1/2006) platí, že „[n]ormatívne akty riadenia organizačnej povahy musia tiež rešpektovať limity ústavnosti a princíp rozlíšiteľnosti kompetencií a formy ich realizácie.“...»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu žalobcu T. L... proti žalovanému Správa katastra B., vedenom pod sp. zn. 1 Sžr/24/2012 porušil právo sťažovateľa T. L. podľa čl. 20 ods. 1 ústavy vlastníť majetok, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy na súdnu ochranu, ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivý proces, čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na účinný opravný prostriedok a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na pokojné užívanie majetku

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Sžr/24/2012, zo dňa 22. 01. 2013, sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia [2 úkony po 156,19 € (130,16 € + 20 % DPH) a 2 x paušál po 9,37 € (7,81 € + 20 % DPH)], ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť jeho právnomu zástupcovi do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo,

ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 24 S 18/2011-42 z 18. novembra 2011 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) zamietol žalobu sťažovateľa podanú podľa § 247 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Katastrálneho úradu v B. sp. zn. Co 16/2010 z 20. decembra 2010.

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu, ktorým bol v odvolacom konaní potvrdený rozsudok krajského súdu.

Podľa sťažovateľa je namietaný rozsudok najvyššieho súdu arbitrárny, založený na nesprávnych skutkových a právnych záveroch a nedostatočne odôvodnený.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako i práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne

s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Ústavný súd s odvolaním sa na svoju ustálenú judikatúru (IV. ÚS 228/2011, IV. ÚS 242/2011, I. ÚS 166/2011) uvádza, že legislatívna konštrukcia správneho súdnictva v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku vychádza z čl. 46 ods. 2 ústavy, podľa ktorého sa na súd vo veci preskúmania rozhodnutia orgánu verejnej správy môže obrátiť ten, kto tvrdí, že bol týmto rozhodnutím na svojich právach ukrátený, pričom v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy sa zákonodarcovi umožňuje ustanoviť podmienky a rozsah prístupu jednotlivca na súd a zároveň hranice takej možnosti tým, že preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd nesmie byť spod právomoci súdu vylúčené. Zákonodarca ustanovil obmedzenia a podmienky súdnej kontroly správnej moci v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Na aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) nestačí, že žalobca bol účastníkom správneho konania (alebo sa s ním v správnom konaní malo ako s účastníkom konať), ale zároveň musel byť ako účastník správneho konania rozhodnutím, preskúmania zákonnosti ktorého sa domáha, ako aj postupom správneho orgánu na svojich právach ukrátený. Správne súdnictvo nie je založené na verejnej žalobe (*actio popularis*), ktorá by umožnila komukoľvek podať žalobu

o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Ukrátenie práv žalobcu musí byť v žalobe tvrdené a podložené a aspoň potenciálne možné.

Úlohou všeobecného súdu pri rozhodovaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v zmysle čl. 46 ods. 2 poslednej vety ústavy je zisťovať, či rozhodnutie správneho orgánu, zákonnosť ktorého má byť predmetom súdneho preskúmania, je vzhľadom na jeho obsah spôsobilé týkať sa základných práv alebo slobôd. V prípade, ak súd zistí, že to tak je, takéto rozhodnutie nesmie byť vylúčené zo súdneho preskúmania. Základnému právu uvedenému v čl. 46 ods. 2 ústavy preto zodpovedá taký postup súdu, v rámci ktorého hodnotí nielen formálne znaky rozhodnutia predloženého mu na súdne preskúmanie, ale aj to, či sa toto rozhodnutie svojím obsahom nedotýka niektorého zo základných práv alebo slobôd účastníka konania. Postup súdu, v ktorom zanedbal niektorý z týchto prvkov, zakladá porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy (III. ÚS 43/03, II. ÚS 236/02, II. ÚS 50/01, IV. ÚS 228/2011).

Článok 46 ods. 2 posledná veta ústavy sa vzťahuje na situácie, keď zákonodarca obmedzí možnosť súdneho prieskumu správnych rozhodnutí určitého druhu. Aj v takom prípade musí byť umožnené dotknutej osobe obrátiť sa na súd so žalobou o preskúmanie správneho rozhodnutia inak vylúčeného zo súdneho preskúmania, ak sa týka základných práv a slobôd. Takýto účinok napadnutého rozhodnutia nepriamo vplýva aj na rozsah aktívne procesne legitimovaných osôb na konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Ak všeobecný súd skúma, či napadnuté rozhodnutie ukracuje žalobcu na právach, skúma aj to, či je tento ukrátený na svojich základných právach a slobodách.

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal namietaný rozsudok najvyššieho súdu.

Po preskúmaní rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah

ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný rozsudok najvyššieho súdu bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou či nedostatočne odôvodnený.

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku dostatočne vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľa uvedenými v jeho odvolaní proti rozsudku krajského súdu a svoj rozsudok náležite odôvodnil, keď uviedol: «Rozhodnutím č. Co 16/2010 z 20. decembra 2010 žalovaný ako odvolací správny orgán... potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Správy katastra B. č. C-37/2010 z 27. 09. 2010, ktorým uvedený prvostupňový katastrálny orgán

- vyhovel námietke žalobcu proti výpisu z návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov (ďalej na účely tohto rozsudku tiež „ROEP“) v k. ú. N. a súčasne

- uviedol, že Správa katastra B. po zápise schváleného ROEP do KN vyznačí v obnovenom liste vlastníctva č. 940... pri žalobcovi poznámku, že hodnovernosť údajov o práve k nehnuteľnosti podľa D 391/02, Dnot 136/02 zo dňa 23. 04. 2004 je spochybnená zápisom v časti – B pozemkovo-knižnej vložky (PKV) č. 108 pod por. č. 27 – čd. 2915/1925...

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca na Krajský súd v Banskej Bystrici... žalobu zo 14. 02. 2011...

Krajský súd ako súd prvého stupňa preskúmal vec podľa V. časti 1. a 2. hlavy O. s. p. na základe dôvodov uvedených v žalobe a dospel k záveru, že ako rozhodnutie, tak i postup správneho orgánu bol v súlade so zákonom a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol...

Svoj záver krajský súd s odkazom na ustanovenia § 244 ods. 1, § 247 ods. 1 O. s. p. a § 4 ods. 2 a § 5 ods. 3 zák. č. 162/1995 Z. z. odôvodnil tým, že v prejednávanej veci nenastali podmienky na kladné rozhodnutie o žalobe podľa hore citovaného ustanovenia § 247 a nasl. O. s. p., hoci to žalobca vo svojej žalobe tvrdil. Podľa krajského súdu predmetom preskúmvacej činnosti súdu môže byť v zmysle hore citovaného zákonného ustanovenia iba rozhodnutie a postup správneho orgánu, pričom v danom prípade správny orgán rozhodol o námietke, ktorá de facto i de iure žalobou žalobcu napadnutá nebola, pretože jeho námietke bolo podľa krajského súdu vyhovené...

Svoj záver o vyhovení námietke krajský súd ďalej odôvodnil tým, že žalovaný formálne pochybil v prvostupňovom rozhodnutí, keď do výroku uviedol aj oznam o vyznačení poznámky. Podľa krajského súdu táto okolnosť nemala byť predmetom výrokovej časti rozhodnutia. Naopak, stačilo ju uviesť v odôvodnení, pretože poznámkou sa vyznačujú iba skutočnosti alebo pomery vzťahujúce sa k nehnuteľnostiam alebo osobe. Z uvedeného dôvodu sa teda táto časť výroku napadnutého rozhodnutia stala procesným rozhodnutím, ktorú krajský súd skúmal iba z hľadiska, či mohla privodiť resp. mohla mať za následok nezákonnosť samotného rozhodnutia.

Nezistil však takúto okolnosť, lebo námietke žalobcu bolo v konaní o ROEP vyhovené...

Najvyšší súd Slovenskej republiky... ako odvolací súd... preskúmal napadnutý rozsudok... a... jednomyselne... dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho... potvrdil...

Najvyšší súd sa stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania žalovaného proti rozsudku krajského súdu, ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka, či rozhodnutie žalovaného správneho orgánu o zápise poznámky do katastra nehnuteľností je v súlade s jeho oprávnením vykonávať verejnú moc, s čím je samozrejme spojená otázka preskúmateľnosti poznámky v správnom súdnictve. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia...

Žalobca svoje odvolanie oprel o viacero námietok. Za účelom riadneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa musí Najvyšší súd primárne vysporiadať s námietkami, ktoré žalobca využil na spochybnenie zákonnosti postupu krajského súdu smerujúceho k vysloveniu napadnutého rozsudku. Až po prípadnom vyslovení ich nedôvodnosti súdom vzniká právo žalobcovi na prieskum zákonnosti samotného rozhodnutia (meritórne námietky)...

Po preverení okruhu účastníkov a podmienok konania v súvislosti s hore položenou otázkou Najvyšší súd vopred avizuje, že po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2

v spoj. s § 246c ods. 1 O. s. p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočné neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných, resp. doplňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O. s. p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody), najmä vo vzťahu k hore vymedzenej právnej otázke...»

Najvyšší súd ďalej v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že „Žalobca principiálne brojí proti prístupu krajského súdu pri vykonaní súdneho prieskumu rozhodnutia o zápise obmedzujúcej poznámky. Argumentačne najmä poukazuje na nesprávnosť právneho názoru krajského súdu (viď bod č. 17), že poznámka je len procesným rozhodnutím, lebo v skutočnosti uvedená poznámka má obmedzujúci charakter čo do možnosti s takouto nehnuteľnosťou nakladať (žalobca v súvislosti s uvedeným odkázal na článok 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a príslušnú judikatúru)...“.

Najvyšší súd k „nutnosti zápisu obmedzujúcej poznámky“ s poukazom na ciele osobitnej právnej úpravy spracovania registrov obnovennej evidencie pozemkov podľa „§ 1 zák. č. 180/1995 Z. z.“ v spojení s ustanoveniami „zák. č. 165/1995 Z. z.“ a skutkovým stavom zistenom v danom konaní uviedol, že „správne postupoval správny orgán pri rozhodovaní o podanej námietke v konaní ROEP (navyše poverený správou na úseku evidencie nehnuteľností), keď po zistení takmer 70. ročného nepravdivého zápisu spoluvlastníckeho podielu 30/384 žalobcu k nehnuteľnostiam, ktorý bol vykonaný v príslušnej evidencii E-KN (viď žalovaným deklarovaná neúplnosť údajov k pozemkom evidovaným v PKV č. 108) pred dátumom 31. 12. 1992 (konkrétne v roku 1939), sa v zmysle § 39 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z. z., a to bez ohľadu na námietku žalobcu, že zhotoviteľ návrhu ROEP nie je orgánom verejnej správy, rozhodol vyznačiť u tohto pozemku

spochybňujúcu poznámku k hodnovernosti uvedeného spoluvlastníckeho podielu (ako k údaju katastra o právach k nehnuteľnostiam).

Preto sa konajúci odvolací súd nestotožňuje s námietskou žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci, ako aj s námietskou nezákonnosti konania ROEP, keď v rámci jedného a toho istého rozhodnutia rozhodol aj o zápise obmedzujúcej poznámky...“.

Ďalej najvyšší súd k „preskúmateľnosti zápisu obmedzujúcej poznámky“ s poukazom na § 248 písm. a) OSP a čl. 46 ods. 2 ústavy uviedol: „Najvyšší súd ďalej súhlasí s argumentáciou krajského súdu, že rozhodnutie o zápise poznámky má procesný charakter, a preto odmieta argumentáciu žalobcu, že v prípade krajského súdu bol vyslovený nesprávny názor...“

Hore uvedený procesný charakter rozhodnutia o zápise spochybňujúcej poznámky ho ešte automaticky nepodraduje v zmysle § 248 písm. a) O. s. p. pod rozhodnutia, ktoré sú vylúčené zo súdneho prieskumu v zmysle 5. časti Občianskeho súdneho poriadku. Na prvom mieste je neprehliadnuteľné a právne významné to, že poznámka spochybňuje hodnovernosť údajov o práve žalobcu k nehnuteľnosti zakotvenú v § 70 zák. č. 162/1995 Z. z. Uvedené právo je vlastnícke právo žalobcu, ktorý nesúhlasí so záverom žalovaného týkajúceho sa určenia jeho podielu. Je nepochybné, že systematickým výkladom uvedené právo spadá do skupiny základných práv a slobôd vymedzenej v Druhom oddieli Druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky...

Na druhom mieste musí Najvyšší súd čiastočne súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že vykonanie poznámky má na neho, tzn. na jeho subjektívne práva negatívny dopad, a to tým, že obmedzuje jeho vlastnícke právo (vo význame zníženia rozsahu práva) voči tretím osobám (princíp erga omnes). Tento dopad však nie je možné pričítať na ťarchu správnych orgánov konajúcich v procese ROEP. Je iba vecou žalobcu, ak sa domnieva, že mu svedčí ústavná ochrana zakotvená v čl. 20 ods. 1 ústavy v jeho prospech, aké právne prostriedky na obhajobu svojho práva využije...“

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje

názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Ústavný súd preto nezistil možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu a je naplnený dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

K namietanému porušeniu práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení uvedených povinností.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru ústavný súd odkazuje na judikatúru ESLP, podľa ktorej uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájitelné tvrdenie (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci *Silver a ostatní* proti Spojenému kráľovstvu z 25. marca 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (*Boyle a Rice* proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. apríla 1988, séria A, č. 131, rovnako nálezy ústavného súdu III. ÚS 24/2010, IV. ÚS 325/2011).

Z citovanej judikatúry ESLP vyplýva zrejma súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje. Vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k záveru o možnom porušení iného práva zaručeného sťažovateľom ustanoveniami dohovoru (čl. 6 ods. 1), nemohol dospieť k záveru, že by najvyšší súd porušil právo sťažovateľa zaručené čl. 13 dohovoru.

Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, ktorým ústavne konformným spôsobom potvrdil odvolaním sťažovateľa napadnutý rozsudok krajského súdu, nemôže predstavovať porušenie zákazu odmietnutia spravodlivosti v takom zmysle, ako to namietal sťažovateľ. Ústavný súd uvádza, že čl. 13 dohovoru má procesný charakter, ktorý zaručuje všeobecné právo na účinný právny prostriedok nápravy pred vnútroštátnym orgánom každému, kto sa dovoláva základných práv a slobôd uvedených v dohovore. Tento účinný prostriedok nápravy je nezávislý od istoty priaznivého výsledku pre sťažovateľov (III. ÚS 86/05).

Vzhľadom na to ústavný súd rozhodol, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a namietaným porušením práva sťažovateľa podľa čl. 13 dohovoru nie je žiadna príčinná súvislosť. Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva (ods. 1). Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút (ods. 2).

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd poznamenáva, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného

charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08).

Keďže ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, je len nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavnoprosesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia (rovnako III. ÚS 316/2011).

Ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd sa pri aplikácii hmotnoprávnych ustanovení nedopustil protiústavnosti a jeho postup a rozsudok sú založené na ústavne konformnom výklade príslušných právnych predpisov. Ústavný súd preto odmieta podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa v celom rozsahu sa ústavný súd jeho ďalšími nárokmi nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2013